

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4 Vtrum illi, qui nouent religionem intrare, teneantur ibi perpetuo
remanere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

Super Quaestione 189. Articulus quartus.

I N ar. 4. eiusdem vlt. q. dubium occurrit, An sit differentia aliqua inter votu simplex religionis, qñ quis vouet ingredi religionem, & qñ quis vouet fieri, vel esse religiosus: ita q in

ARTICVLVS III.

Vtrum ille, qui vouet religionem ingredi, teneatur perpetuo in religione permanere.

A D QVARTVM sic procedit. Videtur, q ille, qui vouet religionem ingredi, teneatur perpetuo in religione permanere. Melius est enim religionem non ingredi, quam post ingressum exire, secundum illud 2. Petri 2. Melius erat illis veritatem non cognoscere, quam post agnitam retroire, & Luc. 9. dicitur. Nemo mittens manum ad aratrum, & respiciens retro, aptus est regno Dei: sed ille, qui voto se obligauit ad religionis ingressum, tenetur ingredi, vt dictum est: * ergo etiam tenetur perpetuo remanere.

C 1. Præter. Quilibet debet vitare id, ex quo scandalu sequitur, &

re. Et ratio dubij est: quia nõ dĩ venisse, qui non stetit, ac per hoc non dicitur venisse ad religionem: qui non stetit in illa, sed exiit ante illius professionem. In oppositum est hiera. ¶ In eodem ar. 4. dubium tertio est, An talis voto simplici obligatus, exiens sine causa rationabili, hoc est, ex sola libertate concessa à iure nouitis, tansit ex voto &c. Et est ratio dubij, quia annus probationis à iure conceditur cum libertate ex eundi absque alia causa, vt patet: ac per hoc obligatus fm formam iuris potest ex sola libertate licite exire. In oppositum autem est tum infidelitas, quia sicut non facit satis promittens ire Romã, si sine rationabili causa à cepto itinere desistat: ita non satisfaciunt qui promittit ire ad religionem si atrepto nouitatus itinere ad religionem sine rationabili causa retrocedit: cũ iter non quaratur, nisi vt fideliter arripiatur, & proficiatur, &c. Tum disparitas nam si hoc licitum est, sequitur, q par esset conditio nouitij cum voto religionis, & sine voto, vt patet: disparitatem tamen magnam esse constat inter obligatum voto ad religionem, & nullo voto astrictum ad illam.

D ¶ Ad primum dubium dicitur, q votum de ingressu religionis, & de fieri religiosu idẽ sunt. Nouitatus. n. nihil aliud est, quam motus ad religionem. Verum sicut in generatione naturali inuenitur dupliciter fieri. 1. fieri in termino generationis, quod est idem quod factu esse, & fieri in via, quod in alteratione præuia consistit, & distinguit à factu esse in religione inuenitur dupliciter fieri religiosu, vñ qd est idẽ, est factu esse religiosu, & hoc consistit in professione. (Nã p̄fessione aliquis fit, & factus est religiosus ip̄a. n. professione constituitur aliquis in esse religioso, & sic primo religiosus) Alteru qd est via ad religiosu esse, & distinguitur à factu esse, & consistit in nouitatu. Cõstat aut q vouens fieri religiosu in factu esse, vouet perpetuã perseverantiã, ac per hoc incedit illã, quam vouendo promittit. Vouens aut se fieri, vt in via, pot nõ incedere, aut promittere perseverantiã perpetuã absolute. Et ideo cũ in casu postro supp. natur neutru fuisse de cogitatione, & intentione vouens. 1. nec perseverare, nec nõ perseverare: ideo simpliciter dicendum est, q vouet se fieri religiosu, vt in via, qd est idẽ quod ingredi religionem, vt nouitatus: qñ nouitatus nihil aliud est, quam via ad religionem. De vouente aut, q erit religiosus, secus est. Nam quantum est ex natura voti tenetur ad hoc, q si religiosus. Et cũ non sit aliquis religiosus, nisi professus fuerit religionem, qñ nouitatus non sunt nisi secundum quid religiosi, scilicet in via, tenetur ad proficiendam religionem. Potest tamen per accidens, scilicet ex parte intentionis vouentis largo vocabulo intendens esse religiosu, vt

E ¶ Ad secundam vero dicitur, quod falsum est, quod quando contemnit primo post professionem, tunc proficiatur coram Deo, quoniam coram Deo est professus: sed tunc in gratia Dei esse religiosu approbat, quod non est proficiat.

neuro sic cogitatio de perseverando, aut non perseverando. Et est ratio dubij, quia votu de ingressu non importat obligatiõnẽ nisi ad ingressum fm iuris formam, vt in litera dicitur. Sed votum de hoc, quod est fieri, aut esse religiosu, plus importat, quam ingressum: qñ esse religiosu importat esse professu, & fieri religiosu importat proficere, &c. In oppositum autem est, quia indistincte pro vno, & eodẽ religionis voto in litera cõputatur, si sufficienter determinatur de voti huius vinculo, vt patet inueni.

¶ In eodem ar. 4. dubium secundo occurrit de conclusione principij, An. 1. vobes religionis ingressum polsit licite exire.

Ar. præced.

¶ In eodem ar. 4. dubium tertio est, An talis voto simplici obligatus, exiens sine causa rationabili, hoc est, ex sola libertate concessa à iure nouitis, tansit ex voto &c. Et est ratio dubij, quia annus probationis à iure conceditur cum libertate ex eundi absque alia causa, vt patet: ac per hoc obligatus fm formam iuris potest ex sola libertate licite exire. In oppositum autem est tum infidelitas, quia sicut non facit satis promittens ire Romã, si sine rationabili causa à cepto itinere desistat: ita non satisfaciunt qui promittit ire ad religionem si atrepto nouitatus itinere ad religionem sine rationabili causa retrocedit: cũ iter non quaratur, nisi vt fideliter arripiatur, & proficiatur, &c. Tum disparitas nam si hoc licitum est, sequitur, q par esset conditio nouitij cum voto religionis, & sine voto, vt patet: disparitatem tamen magnam esse constat inter obligatum voto ad religionem, & nullo voto astrictum ad illam.

¶ Ad primum dubium dicitur, q votum de ingressu religionis, & de fieri religiosu idẽ sunt. Nouitatus. n. nihil aliud est, quam motus ad religionem. Verum sicut in generatione naturali inuenitur dupliciter fieri. 1. fieri in termino generationis, quod est idem quod factu esse, & fieri in via, quod in alteratione præuia consistit, & distinguit à factu esse in religione inuenitur dupliciter fieri religiosu, vñ qd est idẽ, est factu esse religiosu, & hoc consistit in professione. (Nã p̄fessione aliquis fit, & factus est religiosus ip̄a. n. professione constituitur aliquis in esse religioso, & sic primo religiosus) Alteru qd est via ad religiosu esse, & distinguitur à factu esse, & consistit in nouitatu. Cõstat aut q vouens fieri religiosu in factu esse, vouet perpetuã perseverantiã, ac per hoc incedit illã, quam vouendo promittit. Vouens aut se fieri, vt in via, pot nõ incedere, aut promittere perseverantiã perpetuã absolute. Et ideo cũ in casu postro supp. natur neutru fuisse de cogitatione, & intentione vouens. 1. nec perseverare, nec nõ perseverare: ideo simpliciter dicendum est, q vouet se fieri religiosu, vt in via, qd est idẽ quod ingredi religionem, vt nouitatus: qñ nouitatus nihil aliud est, quam via ad religionem. De vouente aut, q erit religiosus, secus est. Nam quantum est ex natura voti tenetur ad hoc, q si religiosus. Et cũ non sit aliquis religiosus, nisi professus fuerit religionem, qñ nouitatus non sunt nisi secundum quid religiosi, scilicet in via, tenetur ad proficiendam religionem. Potest tamen per accidens, scilicet ex parte intentionis vouentis largo vocabulo intendens esse religiosu, vt

Secunda Secunda S. Tho. O O O 2 scilicet

dicitur professus post annum illum: ita quod commutatio in professione, quod proprie est votu religionis, commutari intelligatur. Et ratio est, quia professio sine vlla commutatione exigitur omnia præcedentia vota ergo a fortiori, cum ex intentione quis in illam commutat sua vota, &c. & hoc manifeste sonant verba De reatibus dicens. Qui temporale obsequium in perpetuum religionis obsequium non fecit commutare. Ex eo enim, q commutare actus attribuit illi, quod fecit votum, manifestatur, q propria autoritate hoc facere pot. E. confirmatur, qñ aliquo nihil dixisset illa De reatibus. Nam constat q temporale obsequium in aliud temporale autoritate superioris commutatur, non est reus facti voti sic exequens. Vt ergo aliquid speciale dicat, oportet fieri, quod docet, quod omne suum votum temporale in religionis professione potest quis commutare licite, &c.

¶ In eadem responsione ad tertium, dubium occurrit, An faciens professionem religionis in peccato mortali, consequatur pot, qñ ad cor redierit cõmuni plenariã remissionẽ. Et est ratio dubij, quia hinc apparet, q non, tum quia professio nihil relinquit in anima, sicut baptismus characterẽ, quo medio suo postmodu consequatur effectũ: tum quia gratia Dei promissa in professione nullibi constat, q danda fit extra professionẽ, &c.

¶ In oppositum autem est, quia gratia ista in professione conceditur omni non ponenti obicem. Remoto ergo obice habetur gratia. Præterea, Gratia ista conceditur tradenti se ex corde totaliter diuini obsequijs: sed hoc facit religiosus cum contritus est post professionem, tunc enim coram Deo in veritate proficitur: ergo tunc datur ei plena remissio.

¶ Ad hoc dicitur, q cum professio sit totaliter opus hominis, ita q non est ibi distinctio ab opere operari & opus operati, quod fit opus Dei: qñ esse religiosu, quod est effectus religionis, est tunc opus humanum mortuum, sicut ip̄a professio mortua est, consequens est, q in peccato mortali facta est opus mortuum totaliter, ac per hoc nunquam sortetur postmodu suum effectum. Et præterea, qui diuina gratia deest in actu professionis iux, prauatur beneficio diuinae largitatis, quod creditur p̄ finibus dari. Vnde consequens contritionis tempore solum id assequitur, quod per presentis contritionis propoliti ac sacramenti gratiam obtinere contingit. Et confirmatur hoc ex B. Anonij visione illa, in qua demones impediunt ipsius contentum in casu conantes, obsecrunt peccata in seculari vita commissa: & continui sunt à sanctis Angelis dicentibus: Non debetis illa obicere, quia Christi iam sunt pietate deleta: sed si qua scitis ex quo factus est monachus, illa proferre. Vnde patet, q incipit liber nouus de Actib religionis ex parte professionis, quando, scilicet, & factus est religiosus & non expectatur tempus futurũ postmodu cõmunionis ad plene cassandum præteritorum librum, & inchoandum quasi futurũ innocentiã librum. Sciuntur enim vobis 2 omnia ex quo facti sumus religiosi stylo serico, &c.

¶ Ad primam autem obiectionem in oppositum dicitur, quod tunc remoto obice sequitur effectus prioris causæ, qñ causa prior remansit in aliquo relicto effectũ, vt baptizatus in characterẽ, & generans graue in forma illi data. Quando autem causa prior nec in se, nec in suo mansit effectũ, remoto impedimento nihil fit. Sic autem est in proposito, quoniam nihil in anima reliquit professio mortua.

¶ Ad secundam vero dicitur, quod falsum est, quod quando contemnit primo post professionem, tunc proficiatur coram Deo, quoniam coram Deo est professus: sed tunc in gratia Dei esse religiosu approbat, quod non est proficiat.

felicitate commune est nouitiis, & profectis æquiualeere hoc vo-

tum voto de ingressu, & de fieri religiosum. ¶ Ad secundum dubium dicitur, quod verum est non venisse eum, qui non stetit ad id pro quo venit Et ideo ingrediens religio-

nem, cum veniat ad religionis probationem, non diceretur venisse, si ingressus absque probatione retrocederet. Sed si probationi operam daret, de venisse ad religionem probandam, quia statim in religionis probatione. Quo circa sicut ipse ingrediens religionem, & in probatione eius se exercens, & postmodum exiens, de venisse, & stetit, quia venit ad religionem probandam, & in probatione stetit: ita ex voto ingrediens religionem, & probando illam, tandem exiens de eadem, & venisse, & stetit eadem ratione. Unde nihil obstat dicta regula conclusioni huius articuli.

Ar. pree. ad 3. & q. 88. ar. 12. ad 1.

¶ Ad tertium dubium dicitur, quod iste teneatur ad ingressum religionis secundum formam iuris, & ingressus secundum formam iuris ex natura actus ordinatur ad probationem: quoniam ideo ingreditur quis religionem, ut probet eam, alioquin vanus esset ingressus. Vanitas autem a more, & lege aliena est. Probatio autem religionis, sicut, & cuiusque rei probatio, si bona fide fit, ordinatur ad probationem, si inueniatur fuerint conditiones illius gratæ probationis. Recta namque ratio non admittit, ut aliquid probandum detur, & inueniatur omnibus probatæ rei conditionibus gratis refutetur. Frustra enim esset probatio, si tam gratis, quam non gratis inueniatur conditionibus esset paritura eundem effectum. Est igitur ingressus finis probationis: probationis autem finis gratiarum, vel ingratarum conditionum inuentio, ita quod inuentio gratiarum finis est acceptio religionis: ingratarum autem refutatio. Et patet ordo iste ex natura actuum, & ex communi ingredientium religionem intentione. Communiter enim intendunt experiri: & si conditiones religionis inueniant gratas totaliter, hoc est, & secundum se, & in ordine ad suas vires, & suum affectum, perseverare proficiendo illam: si autem, redire. Quia igitur inter ingredientem sponte, & ingredientem ex voto hæc est differentia, quod ingrediens ex voto, obligatur ex voto vinculo ad id quod ipse inchoat bona fide, ingrediens sine voto: & ingrediens sine voto debet probare religionem, & si omnia totaliter gratia inueniat, perseverare (alioquin bona fidei ratio non saluatur) oportet, ut ingrediens ex voto teneatur ad probandum. Et si omnia totaliter, ut declaratum est, gratia inueniat, teneatur ex vinculo sui primi voti perseverare proficiendo religionem, ita quod non potest ex sola ratione libertatis in iure scriptæ retrocedere: sed oportet aliquam adesse conditionem non gratam, saltem istam, scilicet quod probata religio par sit sibi minorem fortitudinem, roburque minus animi ad ipsius perseverantiam. Et propterea timet ne in processu tepidus inueniatur, ac per hoc minus bene pro anima sua. Nec hoc est contra libertatem a iure concessam, quoniam libertas illa in foro ecclesi-

De voto, & voti redempcione cap. Mag. & cap. Licet, habetur in sententia.

alij datur malum exemplum: sed ex hoc, quod aliquis post religionis ingressum egreditur, & ad seculum redit, malum exemplum, & scandalum alijs generatur, qui retrahuntur ab ingressu, & prouocantur ad exitum: ergo videtur, quod ille, qui ingreditur religionem, ut votum impleat quod prius fecit, teneatur ibi perpetuo remanere. ¶ 3. Præter votum religionis reputatur votum perpetuum, & ideo temporalibus votis præfertur, ut dictum est: hoc autem non esset, si aliquis voto religionis emissio ingrederetur cum proposito exitum: ut ergo, quod ille, qui vouet religionis ingressum, teneatur ibi perpetuo remanere.

SED CONTRA est, quod votum professionis pro hoc, quod obligat hominem ad hoc, quod perpetuo in religione remaneat præexigit annum probationis, qui non præexigit ad votum simplex, quo aliquis se obligat ad religionis ingressum ergo videtur, quod ille, qui vouet religionem intrare, pro hoc non teneatur perpetuo ibi remanere.

RESPON. Dicendum, quod obligatio voti ex voluntate procedit. Nam vouere voluntatis est, ut Aug. dicit. Intantum ergo fertur obligatio voti, in quantum se extendit voluntas, & intentio vouentis. Si ergo vouens intendit se obligare non solum ad ingressum religionis, sed etiam ad perpetuo remanendum, teneatur perpetuo remanere. Si autem intendit se obligare ad ingressum religionis causa experiendi cum

gratias inueniat, non remaneat. Sed teneatur nihil obitare. Et primum quidem ad id quantum de scandalo loquitur, ceterum quod de exitu est sermo. Iste autem actus exterior, scilicet probationem refutare, non est ex suo genere inueniatur, sed est actus scandalosi, & est omnino illicitus, si ex causa rationabili fiat. Ergo per se non debet esse causa rationabilis. Et per se præsertim si fiat ex causa rationabili. Et non est, quia actus ille ex suo genere non est rationabilis. Et secundum autem non debet esse causa rationabilis. Nam si recedat ad voluntatem, non debet esse velle factum, & velle experiri, & non nisi bona fide, ergo non debet esse causa rationabilis. Et non nisi bona fide, ut nos diximus: & non nisi bona fide, ut nos diximus, sed in exitu remanendum nisi per accidens, seu in exitu probationis bona fide exigat: perpetuum remanendum omnia gratia totaliter in probatione remanendum si teneatur proficiendo, & perpetuo remanere, quamuis absolute non teneatur ad perpetuum remanendum in littera dicitur, quia simpliciter & absolute in casu talis experientia, in quo non licet

si nullo nullam exigit rationem, sed sufficit, quod non Nolo amplius esse vobiscum Sed in foro ecclesiastico rectam rationem, aliqua ex gratia rationis conditionis minus gratæ, ut probandum est, quia annus probationis non est novitatus, sed

libertate remanendi, vel non remanendi, manifestum est, quod remanere non tenetur. Si vero in vouendo, simpliciter de ingressu religionis cogitauerit absque hoc, quod cogitaret de libertate exitus, vel de perpetuitate remanendi, ut obligari ad ingressum religionis secundum formam iuris communis, quæ est ut ingrediens teneatur annus probationis: vnde non tenetur perpetuo in religione remanere.

AD PRIMUM ergo dictum, quod melius est intrare religionem animo probandi, quam penitus non intrare: quia per hoc disponitur ad perpetuo remanendum. Nec tamen intelligitur aliquis retroire, vel abspicere, nisi quod prætermittit id ad quod se obligauit. Alioquin quicumque per aliquod tempus facit aliquid boni operis, si non semper id faciat, est ineptus regno Dei quod patet esse falsum.

AD SECVNDVM dicendum, quod ille qui religionem ingreditur si exeat, præsertim ex aliqua rationabili causa, non generat scandalum, nec dat malum exemplum, & si alius scandalizatur, erit scandalum passivum ex eius parte, non autem actuum ex parte exitus: quia fecit quod licitum erat ei facere, & quod expediebat ei propter rationabilem causam, puta, infirmitatem, aut debilitatem, aut aliquid huiusmodi.

AD TERTIVM dicendum, quod ille qui intrat, ut statim exeat, non videtur satisfacere voto

quod velit experiri, quamvis non remaneat. Sed teneatur nihil obitare. Et primum quidem ad id quantum de scandalo loquitur, ceterum quod de exitu est sermo. Iste autem actus exterior, scilicet probationem refutare, non est ex suo genere inueniatur, sed est actus scandalosi, & est omnino illicitus, si ex causa rationabili fiat. Ergo per se non debet esse causa rationabilis. Et per se præsertim si fiat ex causa rationabili. Et non est, quia actus ille ex suo genere non est rationabilis. Et secundum autem non debet esse causa rationabilis. Nam si recedat ad voluntatem, non debet esse velle factum, & velle experiri, & non nisi bona fide, ergo non debet esse causa rationabilis. Et non nisi bona fide, ut nos diximus: & non nisi bona fide, ut nos diximus, sed in exitu remanendum nisi per accidens, seu in exitu probationis bona fide exigat: perpetuum remanendum omnia gratia totaliter in probatione remanendum si teneatur proficiendo, & perpetuo remanere, quamuis absolute non teneatur ad perpetuum remanendum in littera dicitur, quia simpliciter & absolute in casu talis experientia, in quo non licet

fuo, quia ipse in vouendo hoc non intendit: & ideo tenetur mutare propositum, vt saltem velit experiri, an ei expedit in religione remanere: non autem tenetur ad perpetuo remanendum.

Super 2° q^o 189. Articulus 1.

¶ **N**ar. 7. cuiuslibet vlt. q^o aduerte conuenientiam, & differentiam inter votu simplicem, & solemne religionis ante annos pubertatis emittit. Cōueniunt siquidem in hoc, q^o vtrumque habet hanc conditionē subintellectam: scilicet prouiditō patris potestatis. Et propterea quantumcūque malicia suppleat aetatem, potest vtrumque a parentib. irritari, vt in litera dicitur.

¶ **A**d Q^o 189. sic procedit. Vt, q^o pueri non sint recipiendi in religione: quia extra regulas, & transiuntib. ad religionem dicitur. Nullus tondetur, nisi legitima aetate, & spontanea voluntate: sed pueri non videntur habere legitimā aetatem, nec spontaneam voluntatem, quia non habent perfectum vltimū rationis: ergo vlt. q^o non sunt in religione recipiendi.

¶ **2.** Præter status religionis vlt. esse status penitentia, vnde, & religio dicitur ad religandū, vel ad religendo, vt Aug. dicit 19. de Ciuit. Dei: sed pueris non conuenit penitentia: ergo vlt. q^o non debeant religionem intrare.

¶ **3.** Præter. Sicut aliquis obligatur iuro, ita & votū: sed pueri ante annos quatuordecim nō debent obligari iuro, vt habetur in Decr. 22. q^o 5. Pueri, & c. Honestum, ergo videtur, quod nec est in votū obligandū.

¶ **4.** Præter. Illicitū vlt. obligare aliquem tali obligatione, q^o post se iuste irritari: sed si aliqui impubes obligant se religioni, possunt retrahi a parentib. vel tutorib. Dicitur in Decr. 20. q^o 2. q^o puella si ante duodecim annos sponte sua factū velantē assumpserit, possunt statim parētes eius, vel tutores id factū irritū facere, si voluerint. Illicitū est ergo pueros, & pueras ante annos pubertatis, ad religionem recipere, vel obligare.

¶ **S**ED CONTRA est, q^o dicit Dñs Matth. 19. Sinite paruulos, & nolite eos prohibere ad me uenire: quod exponens Orig. super Matth. dicit, q^o discipuli Iesu pueri quā discant rationem iustitiae, reprehendant eos, qui pueros, & infantes offerunt Christo. Dñs autē exhortatur discipulos suos cōdescendere vtilitatis puerorū. Hoc ergo attendere debemus, ne estimatione sapientiae excellentioris cōtēnamus quasi magni, pusillos Ecclesiae, & prohibētes pueros venire ad Iesū.

¶ **R**ESPON. Dicendum, q^o sicut supra dictū est, duplex est religiois votū. Vnum simplex, quod cōsistit in sola promissio

ne Deo facta, quae ex interiori mentis deliberatione procedit. Et hoc votū habet efficaciam ex iure diuino, quod tñ dupliciter impediti pōt. Vno modo, per defectū deliberationis, vt patet in furiosis, quorum vota nō sunt obligatoria, vt habetur extra, de regulis, & transiuntib. ad religionem, ca. Sicut tenor. Et eadem est ratio de pueris, qui nondum habent debitū vltimū rōnis, per quem sint doli capaces, quem quidem pueri habent, ut frequentius circa 4 annos: puella vero circa duodecimū, qui dicuntur anni pubertatis. In quibusdam in anticipatur, & in quibusdam tardatur sūm dierum dispositionē naturā. Alio modo, impeditur efficaciam simplicis voti, si aliq^o Deo uoueat, qui non est propria potestatis, puta, si seruus sit vltimū rationis habens, uoueat se religionē intrare, aut et ordinetur ignorante domino. Potest enim hoc dominus reuocare, ut habetur in Decr. 3. d. 34. c. Si seruus. Et quia pueri, uel puella infra pubertatis annos naturaliter sunt in potestate patris quantum ad dispositionem suae uitae, poterit pater uotum eorum reuocare, uel acceptare, si sibi placuerit, ut exprimitur de muliere Num. 30. Si ergo si puer ante annos pubertatis simplex uotum emittat, antequam habeat plenum usum rationis, nō obligatur ex uoto.

Si autem habeat usum rationis ante annos pubertatis, obligatur quidem quantum in se est ex suo uoto, tñ potest obligatio remoueri per auctoritatē patris, in cuius potestate adhuc exiit: quia ordinatio legis, qua unus homo subditur alteri, respicit id quod in pluribus accidit. Si uero annos pubertatis excedat, non potest reuocari auctoritate parentum: si tñ nondum habet plenum usum rationis, non obligaretur quo ad Deū. Aliud autem est uotū solemne, quod facit monachū, uel religiosū, quod quidem subditur ordinationi Ecclesiae propter solemnitate quam habet annexam. Et quia Ecclesia respicit id quod in pluribus est, professio ante tempus pubertatis facta quantumcūque aliquis habeat usum rationis plenum, uel sit doli capax, non habet suum effectum, ut faciat profitentem iam esse religiosū. Et tamen licet ante pubertatis annos profiteri non possint, possunt tamen cum uoluntate parentum in religione recipi, vt nutriantur ibidem: sicut de Ioanne Baptista legitur Lucā 1. quod puer crescebat, & confortabatur spiritu, & erat in desertis. Vnde sicut Gregor. dicit in 2. Dialogorum, Beato Benedicto

Secunda Secunda S. Tho. OOO 3 RB

Incedere aut exequi, quia praesupponitur validū, licet spectet ad uoluntatem, nihil tñ facit ad ipsum uotū, sed solum ad executionem uoti quā respicit, vt patet. Et ideo si aliquis ante pubertatem simpliciter uoto uelit, & libera aetate considerat uotū, credens illud esse absolute validū, intendit milles illud adimplere, non propter coram Deo ratificauit, aut approbavit.

¶ **I**n eodem art. 5. de pueris nutriendis in religione, considerante rationem iustitiae, & con. iude, q^o in illis locis expedit pueros nutriendos in religione dari, in quibus op. adūm est, vt similes fiant illis, quos uolunt dātur. Vbi autē perit ne, quarū confortio datur, reprobā aut infames, aut de iure a regularibus sunt instituitis, magna demerita est dare illis pueros, aut puellas nutriendas. Et hic error hodie in multis viget locis, dū datur pueri, & puella monasteriis religiois, seu religiosi rō uita cōmunis, qui uulgo Cōuentuales, seu Claustrales appellantur, quo si, vt reformandi, numquam reformari possint, dum transgressores uita regularis continue nutriuntur ac augetur. Vnde fanciri debent, vt nullus puer, nulla puella possit religioni tradi, nisi ubi vere uiuitur regulariter. Sic. n. aut extinguerentur irregulariter uiuentes, aut reformarentur uexatione dante eis intellectum.

¶ **I**n Decr. 3. d. 31. c. 15. Dicitur, q^o cap. frequens, & c. Si seruus.

¶ **I**n Decr. 3. d. 31. c. 15. Dicitur, q^o cap. frequens, & c. Si seruus.

¶ **I**n Decr. 3. d. 31. c. 15. Dicitur, q^o cap. frequens, & c. Si seruus.

¶ **I**n Decr. 3. d. 31. c. 15. Dicitur, q^o cap. frequens, & c. Si seruus.